

Anteckningar

Ungdomsråd

Tid: 13.00-16.00

Plats: Fridolinsalen

Närvarande:

Rabin Mohammad, Domarhagen	Foad Alrai, Domarhagen
Greta Lantz, Domarhagen	Hugo Eriksson, Johan-Olov
Thea Andersson Saleskog, Åvestadal	Wilda Vainionpää, Åvestadal
Svea Steinbach-Tjus, Åvestadal	Elof Wolpher, Karlfeldt
Felicia Nyman, Karlfeldt	Aya Yousuf Idris, Karlfeldt
Ahlam Yousuf Idris, Karlfeldt	Chloé Hallström, Karlfeldt
Sahar Amer, Karlfeldt	William Tully, Karlfeldt
Tristan Windahl, Karlfeldt	Faris Abdulrahman, Karlfeldt
Nora Johansson, Karlfeldt	Tulli Hasan, Karlfeldt
Christine Jirving, Kostenheten	Angelica Ström, Kostenheten
Lena Larsson, Kostenheten	Sturle Harland, Kostenheten
Malin Grimfeldt, sekreterare	

Ärenden:

Mötets öppnande

Mötet förklaras öppet

Dagordning

Dagordningen godkänns

Godkänna anteckningarna från Ungdomsrådet i februari

Anteckningarna från februari godkänns

Måltidsenheten pratar skollunch

Christine Jirving, Lena Larsson, Angelica Ström och Sturle Harland, presenterar sig. De nya nationella riktlinjerna för måltider i skolan presenteras. Skolmåltiden fyller 80 år! Skolmåltiden lägger grunden för elevers hälsa och lärande. Den ska vara näringsriktig, kostnadsfri och hållbar. Se bilaga.

Ca 14.30 Roland Lindén berättar om Engage- projekt för att få unga delaktiga i civilsamhället, projekt med MUCF.

Roland berättar om projektet Engage. Riktat till unga vuxna mellan 16-30 år och för föreningar. Gärna som är verksamma i Krylbo, för att göra det tryggare och skapa ett

engagemang bland de som bor där. Projektet vill ge verktyg, coachning, utbildning och ett starkare CV till de ungdomar som vill delta i projektet. Utbildningen är på 6 tillfällen under 2026. Då får man lära sig hur en förening kan fungera med styrelsearbete mm.

Dalating 1 april

- Vilka följer med? Anmäla alla deltagare. Sahar, Chloé, Faris, Wilda.
- Kolla på luppresultat i PowerBI. Vilka frågor gällande ungas samhällsengagemang är intressanta. Vad är bra med Dalarna, Vilka utmaningar finns i Dalarna?
- Kommentarer från ungdomsrådet- Få känner till Barnkonventionen och vilka rättigheter den ger. De känner heller inte till vilka möjligheter man har att föra fram sina åsikter till kommunen. Många vet inte hur man gör för att få fram sina åsikter till beslutsfattare. Kollektivtrafik är alltid aktuell. Många vill flytta från Dalarna, andel unga som vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen, mellan 2021-2024 har minskat drastiskt med åren. Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun? Många som säger nej, andel unga som går på ungdomens gård/hus är väldigt få. Bland de som fyllt i Annan konststillhörighet är det fler som provat narkotika än tjejer eller killar. Många är positiva till framtiden i Dalarna. Många är intresserade och kan tänka sig att starta eller redan har eget företag.

Studieresa till Riksdagen?

Lars har svarat att det är möjligt, vi tittar vidare på datum.

Ungdomsrådströjor, utdelning till de som ej fått sin.

Tröjor delas ut!

Hackathon -Youth 2030-

- Vecka 43. Vilken dag? Onsdag den 21 oktober i Avesta parken.
- Samverkan med länsstyrelsen, vilka är intresserade av att representera ungdomsrådet vid träffar? Sahar, Foad, Chloé, Faris, Ahlam, Rabin, Thea. Om alla kan komma urval görs genom lottnings.
- **Planeringsmöte för Ungdomstoppmöte med grensekommiten 14 april kl 16.30-representant?** Sahar, Chloé, Faris, Ahlam, Thea, Foad, Rabin.

Elevråd- rapport från respektive skola, hur ser det ut nu?

Åvestadal har haft elevråd, eventuellt kommer några fler toaletter låsas upp och pappershanddukar fyllas på igen.

Johan-Olov har elevråd imorgon.

Domarhagen har haft elevråd, och har pratat om aktivitetsrum i källaren i skyddsrummet. Men där är det för dålig ventilation och lyse.

Övriga frågor:

På Teknikprogrammet och i deras lokaler har det framkommit att koldioxidhalten inte är så illa som befarat.

Vårterminens ungdomsråd är:

14 april med ordföringar och 8 maj

Höstterminens ungdomsråd är: 25 augusti, 16 september med ordföringar, 15 oktober, 10 november med ordföringar och 7 december.

Samtliga möten är i Fridolinsalen om inget annat anges.

NYA NATIONELLA RIKTLINJER FÖR MÅLTIDER I SKOLAN

Och hur det ser ut hos oss i Avesta
kommun

SKOLMÅLTIDEN 80 ÅR!

Lägger grunden för
elevers hälsa och
lärande.

Näringsriktiga

Kostnadsfria

Hållbara

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR HÅLLBARA MÅLTIDER

Sätt upp mål och följ upp dem

- Använd måltidsmodellen och anpassa efter lokala förutsättningar
- Följ upp och utvärdera

Satsa på kompetens och tydliggör ansvaret

- Organisation som lockar till sig kompetent och engagerade medarbetare
- Mandat att utveckla verksamheten i dialog och samarbete med olika yrkesgrupper

Fokusera på matgästerna och gör de delaktiga i utvecklingen

- Involvera eleverna i utformningen av måltiden.
- Utgå från deras erfarenheter, behov och åsikter
- Ta tillvara tankar och idéer för att skapa en trygg och trevlig måltidsmiljö för alla.
- Verksamhetens ska genomsyras av flexibilitet

INTEGRERADE MÅLTIDER

FÖRUTSÄTTNINGAR:

- Det finns lokalt uppsatta mål för skolmåltiden som följs upp regelbundet
- Skolmåltiden är inkluderad i skolans systematiska kvalitetsarbete och är en del av elevhälsoarbetet
- Skolrestaurangen är en trygg plats med utrymme för social samvaro
- Samsyn finns i skolan om de vuxnas roll vid måltiden
- Olika aspekter av måltiden tas upp i undervisningen
- Måltidspersonalen bidrar med sin kompetens
- Elever får möjlighet till inflytande och delaktighet i utvecklingen. Det finns rutiner för hur elevernas synpunkter och idéer kring skolmåltiderna tas tillvara och återkopplas.

NÄRINGSRIKTIGA MÅLTIDER

Fokus på barns hälsa

- Lunchen ska ge ca 30% av elevernas behov av näring och energi.
- Måltiderna ska bland annat innehålla fullkorn, grönsaker, baljväxter och begränsad mängd salt, socker och mättat fett.

Skolrestaurangen säkerställer ett näringsriktigt utbud

- Varje dag erbjuds flera lagade rätter från grunden, salladsbord och bröd (ofta bakat på plats)

Maten ska hamna i magen: Matsvinnsmätning och uppföljning

- Sker två gånger per år (två veckor per tillfälle)
- Vi tar reda på varför maten inte äts upp, viktigt med feedback

Smakfull presentation av rätterna

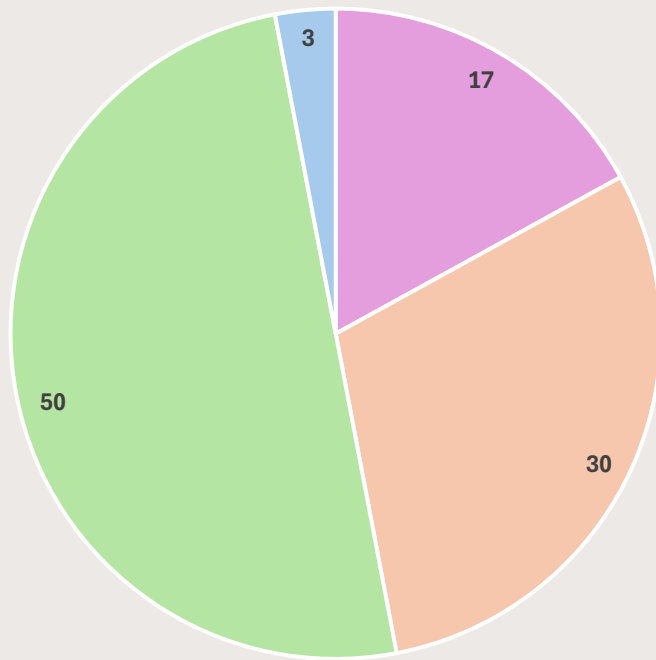
- Placering av maträtter lockar eleverna att ta av maten och äta upp maten.

Anpassade måltider

- För elever med medicinska behov, funktionsnedsättning eller önskemål av religiösa skäl.

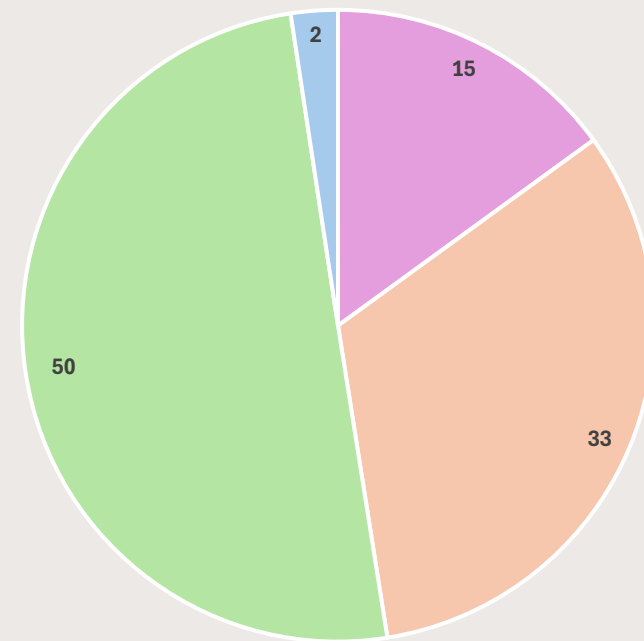
HUR SER DET UT MED NÄRINGEN HOS OSS?

Utfall energiprocent skola

■ Protein ■ Fett ■ Kolhydrater ■ Kostfiber

Rekomenderad energiprocent skola

■ Protein ■ Fett ■ Kolhydrater ■ Kostfiber

TRIVSAMMA MÅLTIDER

Vikten av trygg och lugn plats

- Trygga och lugna matsalar minskar stress och uppmuntrar elever att äta skolmaten oftare och äta mer

Tillgänglig måltidsmiljö

- Alla oavsett behov ska få möjlighet till en trivsam måltid

Effektiva måltidstider

- Mellan kl. 11:00 och 13:00

Förlängd lunchtid till 25 minuter ger elever möjlighet att äta långsamt och återhämta sig.

- Mer av maten äts upp
- Eleverna äter mer frukt, grönsaker och fullkorn
- Eleverna får mer tid på sig att bygga relationer och umgås med vänner
- Matsvinnet minskar

GODA MÅLTIDER

Måltiderna tar hänsyn till matgästernas behov

- Tilltalande presentation
- Inkluderande som lockar matgästerna att prova nytt

Det estetiska väcker nyfikenhet och sinnen

- Färg form doft och smak
- En positiv pedagogisk miljö

Medarbetare med kompetens och engagemang

- Ger utrymme för kreativitet och flexibilitet

Ett gott bemötande i måltidssituationen

- Bidrar till en positiv inställning både till varandra och till den mat som serveras

SÄKRA MÅLTIDER

Rätt Kunskap

Alla som hanterar måltider i skolan har kunskap om livsmedelssäkerhet och rutiner för att hantera risker

Personalen kan informera om innehållet i maten

Rätta och Säkra Hygienrutiner

Alla som vistas i köket så väl vuxna som elever är friska och följer hygienrutiner

Rätt Förvaring

Varm mat förvaras varmt minst $+60^{\circ}\text{C}$

Kall mat förvaras kallt högst $+4^{\circ}\text{C}$

Rätt mat till rätt gäst

Rutiner finns för att säkerställa att ingen blir sjuk av maten

MILJÖSMARTA MÅLTIDER

Miljösmarta inköp av livsmedel

Fisk kommer från hållbara bestånd

Kött väljs med omsorg om miljö och djurskydd

Grova lagringsdugliga grönsaker och frukter och val efter säsong

Arbetar med matsvinnet

Måndag

	Hann inte äta upp	Tog för mycket mat	Inte min smak	Totalt vecka 😊
F-3	100g	360g	160g	620g
4-6	300g	940g	320g	1560g
7-9	80g	460g	380g	920g

MÅLTIDER I BEREDSKAP

Agerar efter

- Ansvarsprincipen
- Närhetsprincipen
- Likhetsprincipen

Beredskap

- Målsättning 90 dygn

Beredskapsveckan v.39

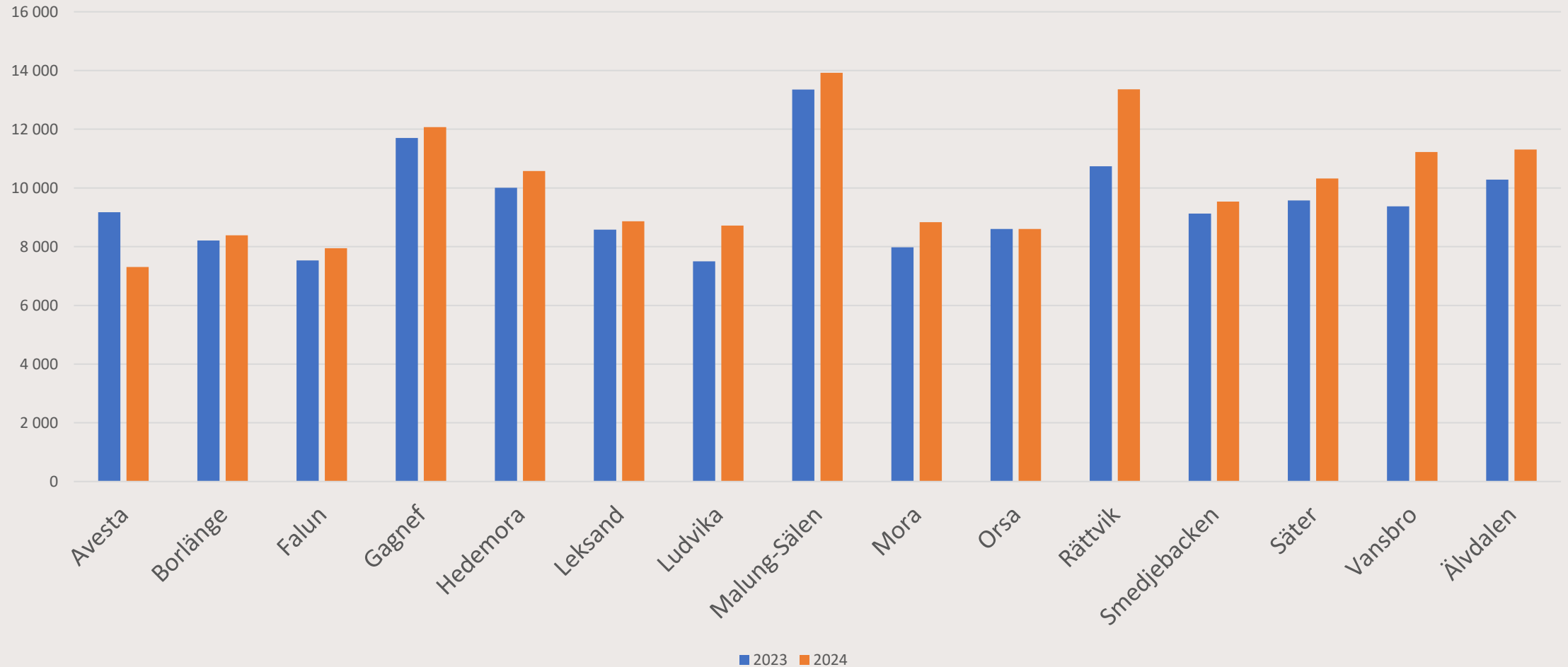
- Övar tillsammans med elever

Beredskapsplan

- Utifrån att utifall någon av våra resurser uteblir så som vatten, el, transport etc.
- Krismeny

SÅ HÄR MYCKET KOSTAR SKOLMÅLTIDEN

Diagramrubrik

DISKUSSIONSFRÅGOR

Hur kan vi bidra till en bra måltidsmiljö?

Vad är utmaningen i att få till en bra måltidsmiljö?

Hur vill vi samverka med pedagoger, rektorer och elever?

Vad är utmaningen i samverkan?

Hur kan vi lyfta varandra för att bli kreativa och skapa framgångsrika team som lyckas med viljeinriktningen och att följa riktlinjerna?

Om du går gästens väg.....

Vad är det första du vill förbättra i din restaurang?